

[Brorsen.]

jeres Folk, der ikke mødte! Det vil de sige til hinanden.

Jeg skal saa blot til Slutning sige, at dem, der er enige med os i Grundlovssagen, tilraader vi at blive hjemme paa Afstemningsdagen.

Christmas Møller: Der har lydt mange Ugleskrig over den Grundlovspolitik, der nu staar foran de sidste Afgørelser, den mere formelle her paa Rigsdagen og den reelle ved Folkeafstemningen. Over os konservative Oppositionspolitikere blev der ringet med Dødsklodder lige fra Efteraaret 1937 til ud paa Valgaften den 3. April 1939. Der var saamænd et konservativt Blad, der trak i Rebet for sidste Gang og bestilte Begravelse til mig personlig med det samme. Men da Bladet var blevet nogle Valgresultater klogere, maatte det sende Afbestilling. Og man skulde vel have Lov til at sige, at alle Grundlovspolitikens Modstandere nu er blevet et Valg klogere — nej, ikke eet Valg, men to Valg, for Landstingsvalget gjorde jo kort Proces med den Vrangforestilling, der havde været den store Drivkraft i Angrebet paa mit Partis Forfatningspolitik, den Vrangforestilling, at det venstre-konservative Landstingsflertal kun ved et Tilfælde gik tabt i 1936, ved en Lodtrækning, og vilde genopstaa, saa snart der virkelig blev Tale om at erstatte 1915-Forfatningens Landsting med et andet.

Over for den Misforstaaelse har det sidste Landstingsvalg slaaet en Streg saa tyk, at enhver Vælger, der ved Folkeafstemningen stemmer nej eller bliver hjemme, simpelt hen ved med sig selv, at han gør sit til at bevare ikke et venstre-konservativt, men et radikalt-socialdemokratisk Landstingsflertal, i hvert Fald i de første 8 Aar. Den Forvisning er jo ikke særlig egnet til at opflamme Venstremænd og Konservative til at slaa Kreds om den gamle Forfatning. Men straks opstaa den i en anden Belysning, særlig hos de mere tænksomme Venner af den nye Forfatning, og som Følge deraf ganske særlig hos min udmærkede Ven og Partifælle, det ærede Medlem Hr. Korsgaard, der synes at være haardt angrebet af Tvivl om, at de Radikale og navnlig Socialdemokraterne, der nu sidder paa Landstingsflæsket, vil have videre Lyst til at flytte sig.

Med andre Ord, først var der Fare for, ja, det kunde befrygtes som aldeles givet, at Grundlovssagen vilde blive slaaet i Stykker af et konservativt Nederlag ved Rigsdagsvalgene, og nu maa man være forberedt

paa, at den kvæles af socialdemokratisk Fravær ved Folkeafstemningen. Ja, om Grundlovssagen kan det siges, som der staar i Salmen: „Jeg gaar i Fare, hvor jeg gaar“.

Jeg kan ikke andet end beklage, at ret vide Kredse her i Landet, Kredse med mange betydende Personligheder, mest har været at finde enten paa den afventende Passivitets eller paa den aktive Uviljes Side. Det er beklageligt, fordi vi som alle andre Nationer har Brug ikke for en politisk Overklasse, men for Personligheder, der kan stille særlige Forudsætninger til Raadighed for Staten og Folket og derved bringe Politikken i det rette Forhold til de store Opgaver, hvorom Viljerne og Arbejdet skal samles.

Jeg tror desværre at maatte sige, at netop i disse Kredse, der jo almindeligt anses for og vel ogsaa føler sig som konservative, har den Overbevisning været fremherskende, at den konservative Grundlovspolitik skulde og maatte og burde knække Halsen. Men i deres Overraskelse over, at det kom helt anderledes, skulde de stille sig det Spørgsmaal, om mit Partis store Mængde af jævne Vælgere ikke har haft et meget sundere og rigtigere, et i positiv Forstand meget mere politisk Begreb om Grundlovssagens sande, folkeligt konservative Betydning. Man forsikrede i Tide og Utide, at den konservativt sindede Del af Befolkningen ikke interesserede sig for Grundlovssagen, men deri tog man fejl; der manglede i paafaldende Grad Interesse for det nuværende Landsting. Hvis dette Landsting virkelig havde staaet for den ikke-ministerielle Del af Befolkningen som en Hovedhjørnesten i Landets Velfærd, tror saa nogen, at der var blevet saa mange Landstingsvælgere hjemme den 3. April? Men mon ikke mange af de Vælgere, der savnedes ved Valgene saavel til Folketinget som til Landstinget, vil møde frem ved en Folkeafstemning, hvor det ikke gælder om at støtte eller bekæmpe det ene eller det andet Parti, men derimod om at gøre Ende paa en tids- og kraftspildende Forfatningskamp mellem Partierne og om at befri dansk Politik for dette golde Kævleri og faa den til at gaa til Sagen.

Jeg er heller ikke saa bange for de socialdemokratiske Vælgere, der jo repræsenterer en saa stor Del af den danske Arbejderbefolkning; jeg skulde tro, at de ser noget større paa Tingene, end somme forestiller sig. Jeg tror ikke, de bliver staaende ved den snusfornuftige, smaaeftedede Tanke, at nu gælder det om at holde paa det sikre